

Poročilo o katoliškem shodu.

Dogodki v petek ter soboto pred glavnim shodom.

Kot prvi udeleženci so prispeli na katoliški shod: Stajerci, Prekmurci ter Korošci, ki so se udeležili romanja na Brezje in pa Slovenci iz Westfalske (Nemčija). Eden od prvih se je pripeljal na katoliški shod tudi zastopnik papeža — nuncij Pellegrinetti, ki se je mudil malo dni poprej v Zagrebu na velikanskem evharističnem kongresu. Nuncija je spremljal iz Hrvaške in po Kranjskem v Ljubljano zagrebški nadškof dr. Bauer. Oba visoka gosta sta bila v Ljubljani nad vse navdušeno sprejeta in pozdravljena od raznih dostojanstvenikov in ljudskih množic. Papežev zastopnik se je zahvalil za vse pozdrave v slovenskem jeziku. Nuncija so nagovorili poleg ljubljanskega škofa in podžupana vsi najvišji odposlanci posvetne in vojaške oblasti ter zastopniki tujih držav. Na večer v petek po opravljeni kratki pobožnosti v stolni cerkvi je priredila katoliška visokošolska omladina vsem udeležencem katoliškega shoda v unionski dvorani pozdravni večer. Ob tej priliki so govorili naši politični in duhovni voditelji, med temi nuncij in zastopnik Čehoslovaške v Ljubljani dr. Beneš. Prečitale so se tudi razne pozdravne brzojavke, katere so bile poslane udeležencem shoda iz vseh katoliških krajev Evrope in Amerike.

Ze v petek se je pripeljalo v Ljubljano razven nuncija in zagrebškega nadškofa še 11 škofov, 2 škofijska upravitelja ter zelo veliko frančiškanov iz Dalmacije, Hrvaške in Bosne.

Kot zastopnika beogradske vlade sta se pripeljala namestnik ministrskega predsednika železniški minister dr. Velizar Janković in predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović.

V soboto so se še vršili razni sprejemi visokih gostov, a bilo jih je tudi več zelo važnih zborovanj. Zborovali so katoliški srednješolci, visokošolci in učitelji. Ta zborovanja so obiskali ter pozdravili s pomembnimi nagovori naši politični in duhovni voditelji.

V soboto je zborovalo še tudi krščansko delavstvo. Na zunaj najbolj pomeljiva, ganljiva in vse udeležence navdušujoča slovesnost pa se je vršila v nedeljo.

Sijajni sprevod.

V nedeljo, dne 26. avgusta je bil lep dan. Ze zgodaj v jutro je solnce pozdravljalo tisočere in tisočere udeležence, ki so od vseh strani vreli v slovensko prestolico. Ljubljana je bila vsa v zastavah in zelenju.

Malo je bilo hiš, katere ne bi bile okrašene z zastavami. Okoli 8. ure zjutraj se je začel razvijati sprevod. Skupna dolžina sprevođa je znašala okoli 8 km. Ljudske množice in organizirane naše čete so korakale v osmerozmerno šestestopu. Po vseh ulicah, kjer se je vil velikanski sprevod, je ljudstvo napravilo špalir. Red je bil vzoren. Voditelji rediteljiv so bili na konjih. Vsa velikanska prireditelja je potekla brez vsake nesreče. V sprevođu je korakalo do 30.000 ljudi; po ulicah pa je stalo v špalirjih gotovo nad 70.000 ljudi. Nepristranski opazovalci, med njimi srbski poslanec Novaković, so izjavili sami, da znaša vsa ogromna množica udeležencev nad 100.000 oseb.

V nedeljo jutro so zgodaj igrala po vseh ulicah godbe — bilo jih je 18 — in vabile udeležence k sprevođu. Z ljubljanskega gradu so grmeli topovi. Zvonovi so po vseh cerkvah zvonili in trijančili in oznanjali slavo katoliških Slovencev.

Sprevod sam je bil prava slika slovenskega naroda. Vsi stanovi, staro in mlado, vse naše organizacije, vsi okrajji, vse občine, vse župnije so bile zastopane.

Pričetek sprevođa.

Prvo vrsto v sprevođu so zavzeli fanfaristi — trobentači. Ko se je začel premikati sprevod, so zagrmeli z gradu topovi, zvonovi po vseh cerkvah so zazvonili in zaigrale so vse godbe. Fanfaristom so sledili jezdecji, ki so nosili krasno okiňane zastave. Jezdecem so sledili gostje iz tujih držav. Westfalski Slovenci so prispeli s svojimi zastavami, vodil jih je kaplan Tensundern. V tej skupini so bili tudi Amerikanci, Slovenci iz Egipta, Poljaki, Čehi, Belgijci, Francozi itd. Nato so sledili jezdecji v narodnih nošah. Za temi so korakala društva Slov. krščansko soc. zveze. Za društvi smo videli skupino malih beloočenenih deklic z zastavicami. Za njimi so korakali naši narodni poslanci, katere je ljudstvo na celam potu veselo pozdravljalo. Nato so sledili mali dečki, zopet z zastavicami v rokah. Tem so sledili župani, slikovite narodne noše — moške in ženske — dijakstvo, katoliško učiteljstvo, Orli (nad 2000 v kroju). Za Orli so korakala društva in dekanije iz lavantinske škofije, nato kolesarji, lurski in jeruzalemski romarji, ljubljanski obč. svetovalci, Orlice (nad 2000). Ogromno je bilo število udeležencev iz ljubljanske škofije, a na koncu Marijine družbe.

Godbe so bile razdeljene med sprevod. Med korakanjem so se vrstile cerkvene in narodne pesmi ter godba. Vsa slavnost na ljubljanskih ulicah je bila nekaj prirsčnega. Z okenj so metali gledalci cvetlice in šopke. Veselega vzokanja, živjvo klicev, ni bilo ne konca ne kraja. Vse se je radovalo. Samo v treh ljubljanskih hišah so škripani z zobmi. V tiskarnah, kjer se pišeta in tiskata «Jutro» in «Narod», niso razobesili zastav. In tam, kjer se zbirata «Sokol» in «Orjuna», so si grizli brezverski poglavarji ustnice od gole jeze in sovraštva. Vse drugo pa se je radovalo.

Kralj gleda sprevod.

Sam kralj Aleksander je v spremstvu princa Arzena, ministra dr. Jankovića, in predsednika državnega zbora Ljube Jovanovića in dr. Korošca opazoval spre-

vod raz balkona sodne palače. Ves čas, kar se je vil sprevod mimo kralja, je narod vladarja veselo in živahno pozdravljaj. Kralj in njegovo spremstvo se ni moglo načuditi veličastni organizaciji ter moči katoliških Slovencev ter redu in disciplini naših vrst.

Kralj je radostno odzdravljaj. Orli so pred kraljem defilirali.

Na slavnostnem prostoru.

Okoli 10. ure so začele naše vrste polniti slavnostni prostor na Kongresnem trgu pred uršulinsko cerkvijo. Pred svetiščem je bil postavljen visoki oder z oltarjem. Na vsaki strani pa še dva manjša, lična odra za kralja in papeževoga odposlanca, ter škofo. V ozadju pri cerkvi pa so bili zbrani pevci naše Pevske zveze, okoli 1300 po številu.

Celo uro je trajalo, predno se je trg napolnil. Ko so prihajali škofoje z papeževim odposlancem so zadoneli topovi, godbe so zaigrale, ljudske množice so vzklikale veselja.

In ko je došel kralj s spremstvom, ni bilo vzklikanja in pozdravljanja ne konca ne kraja. Z visokega odra je vladar radosten opazoval stotisočero — pestro množico ter je odzdravljaj venomer na vse strani.

Sveta daritev.

Sveto mašo je služil papežev odposlanec Pellegrinetti. Orlovski trobentač je dal znamenje, ko se je pričela maša. Pevski zbor je pel tako mogočno in lepo, da so izjavljali visoki dostojanstveniki, da še takega petja niso slišali.

Posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

Svečan je bil trenutek, ko je stopil ljubljanski vladika dr. Jeglič po končani sv. daritvi na prostor pred oltarjem pred stotisočeri narod in mu glasno čital posvetitev — prisego presvetemu Srcu Jezusovemu. Ves narod — izobraženci in preprosto ljudstvo — je glasno ponavljaj prisego Zveličarju. Glasovi naroda so odmevali od zida do zida tje gori ob ljubljanski grad. Ganljivi so bili ti trenutki. Na to pa je ves narod skupno zapel pesem: «Povsod Boga» in nuncij je podelil vernikom papežev blagoslov. Pokleknilo je naše ljudstvo s kraljem vred . . . . .

Ko se je odpeljal kralj in visoki gostje, se je začelo manifestacijsko zborovanje.

Slavnostno zborovanje je otvoril s posebnim nogoovorom predsednik pripravljalnega odbora in naš stajerski rojak, vseučilišeni profesor dr. Slavič, ki je predlagal predsednikom shoda bivšega slovenskega ministra in poslanca dr. Jankovića iz Mariboru. Dr. Jankovič je pozdravil vse visoke goste in množice, je podal adnostno izjavo papežu in vladarju ter prečital papežev pismo. Za dr. Jankovičem sta govorila bivši predsednik Slovenije dr. Janko Brejce in mariborski dr. Leskovar, na kar je predsednik zaključil zborovanje in ljudske množice so se razšle.

Javna telovadba.

Popoldne v nedeljo se je vršila še javna telovadba Orlov in Orlic. Telovadbe se je udeležilo 2000 Orlov in 600 Orlic. Telovadišče je bilo polno ljudskih množic in visokih gostov, ki so posebno občudovali in odobravaloročno telovadbo. Po telovadbi so se vršile v nedeljo večer razne prireditve po gledališnih in drugih slavnostnih prostorih.

V nedeljo in torek

dne 27. in 28. t. m. pa so se vršila razna strokovna predavanja in sicer je bilo nad 30 zborovanj in na vsakem zborovanju je bila cela vrsta predavanj. Ako bi hoteli opisati vsaj površno vsa ta zborovanja, bi rabili cele knjige, a radi pomanjkanja prostora smo se morali omejiti samo na par vrst.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vladi raste hrvaško vprašanje črez glavo. Demokratski listi sicer na dolgo in široko pišejo, da tega vprašanja sploh ni, da ga v svetu nihče ne pozna in da je zlasti Radič povsod po Londonu naletel na popolno brezbriznost in odklonitev. Temu pa ne bo tako, ker se vlada toliko trudi, da bi ustvarila novo hrvaško stranko ter našla koga, ki bi Hrvatve odvrnil od Radiča ter obrnil proti Beogradu. Ta stranka bi lahko bila tudi malo in pohlevno avtonomistična, dobila bi par ministrskih mest, samo odvrniti bi morala hrvaško ljudstvo od načel, ki so se okremenila dosedaj v ogorčenju in boju proti izkoriščenju in nadvladi Beograda. Za tako novo stranko dosedaj ni nobenih izgledov. Vladi se je ponudilo par advokatov, ki so predložili najprej svoje visoke osebne zahteve, a pri vladi v Beogradu ni nihče tako slep, da ne bi videl, da ti ljudje nikogar ne zastopajo in da jih vodi samo sebičnost in dobičakželjnost. Čudno in vse obsojede vredno je samo to, da je vlada dalmatinskega in sedaj tudi v Mariboru naseljenega advokata dr. Smodlako imenovala za poslanika v Vatikanu. Ta je bil že v vseh mogočih strankah in povsod tako neodkritosrčno, kakor sedaj igra radikala, gotovo in pristno je pa pri njem samo to, da ljuto sovraži katoliško cerkev, kar je kazal tudi pod Avstrijo, in da vlada ni mogla najti nepripravnjerega človeka za poslaniško mesto pri sveti Stolic.

Vladi, ki lovi razne hrvaške politike za «novo stranko», so odlični hrvaški možje že ob raznih prilikah po-

vedali, da ni poštenega Hrvata, ki bi pokretu lastnega naroda streljal v hrbet, pa če se z Radičem tudi popolnoma ne strinja. Radič ima hrvaško večino in vsi Hrvati so vedno tam, kjer je večina, nekdanje bil del Hrvatrov v Beogradu, Srbi so pa na vse predloge rekli: prepozno, danes morajo pa Hrvati reči: prepozno. — Radič je v Londonu in če demokratski listi še toliko pišejo, da ga nihče ne posluša, upajo Hrvati vendar trdno na uspeh svoje akcije ter prinašajo po angleških listih tudi dokaze, da demokratske trditve niso resnične.

Vlada je zelo previdna in pošilja v Hrvaško samo svoje ljudi, ki pazljivo poslušajo in nadzirajo mišljenje naroda, ne dopuščajo pa nobenih naklepov, ki bi ogorčenje še pomnožili. Če ne bodo demokratski hujšakači imeli zaželjenih uspehov svoje zločinske politike, je precej upanja, da se bodo vprašanja Srbov, Hrvatov in Slovencev v državi pravilno in sporazumno rešila.

Po Bosni vlada še vedno ne zna ali pa noče nastopiti na eni strani proti orjunaškemu, na drugi pa proti srbsko fašistovskemu nasilju. Nedavno je bila vržena bomba proti predsedniku Jugoslovanske muslimanske organizacije dr. Spahu sredi Sarajeva, ki je pa po sreči zgrešila svoj cilj. Napadalcji so bili gotovo orjunci, ki že dolgo pretijo ter ogrožajo muslimanske zastopnike.

Vlada zanika vse vesti o popustljivosti napram Italiji v reškem vprašanju ter zatrjuje, da se je v svojem odgovoru na italijansko spomenico še posebej sklicevala na pravice, ki jih daje mirovna pogodba in na pripadnost Baroša in Delte naši državi.

V nedeljo se je začel v Čurugu pri Novem Sadu kongres zemljoradnikov, na katerega so povabljeni tudi delegati iz drugih dežel.

V Novem Sadu pa praznuje zveza nemških kulturnih organizacij (Kulturverband) 200 letnico naselitve Nemcev v Vojvodini in Banatu.

UMOR BOLG. ZEMLJORADNIŠKEGA VODITELJA DASKALOVA.

V nedeljo, ob 11. uri popoldne je sredi Prage na ulici neki bolgarski dijak ustrelil bivšega bolgarskega ministra, poslanika zemljoradniškega voditelja dr. Rajko Daskalova. Pokojni je bil prijatelj in politični sobojevnik umorjenega Stambolijskega. Daskalov je bil še bolj odločen in je hotel že septembra leta 1918 pregnati carja Borisa in proglasiti bolgarsko kmetsko republiko. Stambolijski je bil preveč popustljiv, Borisa je pustil na prestolu in tako je prišlo, da sta postala oba odlična voditelja bolgarskih metov z tvri nasilne bolgarske gospode. Stambolijskega so zverinsko umorili, Daskalova je pa zahrbtno ustrelil podkupljenec nove bolgarske vlade, ki se ni čutila varno, daer živi njen tako odločen in sposoben nasprotnik. Pokojni Daskalov je celi Evropi slikal krivice, ki dela gosposka vlada bolgarskemu delovnem ljudstvu, in namenjen je bil baš na kongres srbskih zemljoradnikov, ko so ga zadele morilčeve kroglice. Morilca je češka policija prijela in sedaj se še baha s svojim zločinom.

NOVA NEMSKA VLADA

in zlasti izjave novega kancelarja vzbujajo nade, da bo poravnani spor med Francijo in Nemčijo, zlasti če bo Francija omilila svoj režim v Poruhruju. Francoska vlada je tudi naročila svojim poslanikom, naj drugim vladam objavijo, da Francija ne bo nasprotovala sprejemu Nemčije v Društvo narodov.

V GREJI

je strašen nered in brezzakonje. Delavstvo se po mestih bori za svoj obstanek in štrajka, vasi so pod oblastjo raznih razbojniških tolp, monarhisti in republikanci v upravi in vojski bijejo sicer še nekrvave boje za oblast, a vsak čas lahko izbruhne državljanska vojna.

ZAVEZNIŠKE ČETE ZAPUŠČAJO TURČIJO.

Kakor poročajo listi, so bili, brž ko je velika narodna skupščina v Angori sprejela mirovno pogodbo, storjeni ukrepi za izpraznitve turškega ozemlja. Trije transporti čet bodo zapustili Carigrad, angleški težki topovi pa se vkrcajo. Tudi francoske čete, ki so držale linijo Marice, so dospеле v Carigrad ter se vkrcale za pot v domovino.

Naši poslanci med ljudstvom.

Shodi naših poslancev. Dne 2. septembra: 1. Sv. Križ pri Ljutomeru v Slomškovi dvorani (po pozni sv. maši — posl. dr. Hohnjec). 2. Slov. Bistrica po pozni sv. maši in Sv. Venčesl. popoldne; na obeh shodih govori poslanec Falež. 3. Mežica pri Prevaljah popoldne — posl. Kugovnik. Dne 9. septembra: 1. Ormož po rani sv. maši v društveni dvorani — posl. Bedjanič. 2. Makole po rani sv. maši in Studenice pri Poljčanah po večernicah — na obeh shodih govori posl. Falež. 3. Jurklošter po sv. maši — posl. Kugovnik.

Shodi poslanca Franjo Zebota v mesecu septembru. Na praznik dne 8. septembra po sv. maši pri Sv. Križu nad Mariborom, v nedeljo, dne 9. septembra po sv. maši pri Sv. Juriju ob Pesnici, isti dan popoldne pa bo gospodarsko zborovanje pri Gornji Sv. Kungoti.

Dne 15. t. m. je imel poslanec Falež dobro obiskan shod na Gornji Polskavi, kjer je poročal ob splošnem zanimanju in pazljivosti v skoraj poldrugo uro trajajočem govoru o delovanju Jugoslovanskega kluba v parlamentu in orisal težkoče, s katerimi se ima Jugoslov. klub boriti. Zborovalci so izrekli zahvalo in zaupanje poslancem SLS ter izrazili željo, da poslanci vztrajajo na tej poti, dokler ne dosežejo avtonomije. Navzoči so z ogorčenjem protestirali proti krivičnemu in neenakomernemu povišanju davkov, tlaki in neznosnim breme-

nom, katere nalaga zlasti kmetškemu stanu nov vojaški zakon.

Shodi v marenberškem okraju. Dne 2. septembra po maši v Kaplji, dne 8. septembra po maši pri Sv. Primožu na Pohorju in Mariji Kamen pri Vuzenici po maši. Dne 9. septembra na Remšniku po maši. Na vseh shodih poročila poslanec Pušenjak.

Zborovanje zaupnikov v Marenbergu. Dne 23. t. m. se je vršil shod zaupnikov v Marenbergu, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in o taktiki Jugoslov. kluba. Po poročilu se je vnela živahna debata in soglasno odobrila dosedanja taktika Jugoslov. kluba. Ustanovila se je okrajna Kmetška zveza (načelnik Simon Ternek, župan v Marenbergu), tajnik dr. Mörtl, dekan v Marenbergu), določili shodi v okraju, razpravljalo o Radičevi politiki, vodoprnem zakonu, davčni in carinski politiki, nameščenju učnih moči na šolah ob meji, pretirano visoki dohodnini v občini Kapla itd. Zborovanja so se udeležili najuglednejši pristasi iz celega okraja. Izrazila se je želja, da se bodoče okrajno zborovanje vrši v Vuzenici.

Smartin ob Paki. V nedeljo, dne 26. t. m., se je pri nas vršilo lepo uspelo zborovanje SKZ, kar je tem bolj veselo, če se pomisli, da so zborovanja od l. 1909 naprej, katere je prirejala pri nas krščanska stranka, bila vedno zelo burna. Preokret je posledica vztrajnega dela organizacije in služi v pouk celi župniji. Na zborovanju je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in bodril k vztrajnosti v borbi za avtonomijo. Po zborovanju se je razpravljalo o naših poštinih razmerah, o raznih pritožbah splavarjev, o obrtnih vprašanjih itd. in je dajal poslanec zadovoljiva pojasnila. Udeležba je bila lepa, bila bi še lepša, ako bi vsled deževja narasla Dreta ne klicala naše vrle splavarje na flose.

Okrajna seja odborov in zaupnikov SLS gornjegrajskega okraja se je vršila dne 20. t. m. v Rečici ob Savinji v gostilni Cujež. Sejo je otvoril gospod župan Blelač, ter podelil besedo gospodu poslancu Pušenjaku, ki je v daljšem govoru orisal boj in delo poslancev Jugoslovanskega kluba v parlamentu ter razložil nekatere najnujnejše postavbe. Po debati in pojasnilu raznih vprašanj je zbor izrekel zaupnico našim poslancem.

V Smartju pri Jelšah se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m., kljub slabemu vremenu lepo obiskan shod SKZ. Obsirna dvorana Gradtove gostilne je bila od začetka do konca polna zavednih naših mož. Na shodu je poročal narodni poslanec g. Jakob Vrečko o borbi naših poslancev za avtonomijo Slovenije in o tem, kako so se naši poslanci neumorno prizadevali odbiti vladnim zakonskim predlogom vsaj najhujše osti. Da pri tem niso vedno uspeli, je temu kriva brezobzirna velesrbska večina in Radičeva abstinenca. Poslančevu poročilo je naredilo na vse zborovalce najboljši utis in jih napolnil z novo odločnostjo. Tajnik V. Munda je ožigosal najprej krivice, ki so jih velesrbijanci zagrešili zadnje mesece nad Slovenci in ostro bičal ostudno izdajalsko obnašanje velike večine naše svobodomiselnice inteligence v boju za našo samostojnost. Nato pa je očrtal vse momente, na katere se je treba ozirati pri določitvi nadaljnjih taktik poslancev Jugoslov. kluba. Soglasno in z živahnim odobravanjem so se zborovalci izrekli za nadaljno neizprosno borbo zoper centralizem v parlamentu in izven njega. Navdušeno sprejeta je bila ob sklepu shoda sledeča resolucija: Zahvaljujem se poslancem Jugoslov. kluba za neustrašeno zastopanje naših slovenskih zahtev in jim izrekamo neomejeno zaupanje. Ponavljamo zahtevo po zakonodajni in finančni avtonomiji Slovenije in slovesno izjavljamo, da od te svoje zahteve ne bomo nikdar odnehal. Protestiramo še enkrat odločno zoper vse balkanske postavbe, ki jih je zadnje štiri mesece skovala srbska radikalna gospoda proti volji naših poslancev, odklanjamo posebno kuluk. Obljubljamo, da hočemo zvesto vztrajati ob strani naših poslancev in pozivamo vse Slovence: Ostanite složni in edini!

Naše prireditve.

Kat. izobraževalno društvo v Lajtesbergu priredi dne 2. septembra izlet na Košake. Ob 2. uri popoldne bo pri kapeli g. Murausa kratak nagovor s petinimi litanijami. Nato kratka zabava, pri kateri sodeluje pevski in tamburaški zbor Kat. omladine. — obilni udeležbi vabi odbor.

Srebrni jubilej v Ptujju. Letos bo minulo 25 let, odkar se je ustanovila v minoritski župniji sv. Petra in Pavla v Ptujju Marijina družba. Od leta 1898 dalje je zbirala Brezmadčna v svojem vrtu cvet mladenk te fare, ter jim bila celi čas skrbna mati in zaščitnica. Zato pa hočejo vrle mladenke srebrni jubilej primerno praznovati in to najprej s tridnevnimi duhovnimi vajami; dne 8. septembra na praznik Marijinega rojstva pa bo predpoldan cerkvena slavnost, popoldne pa slavnostna akademija. Vse okoliške Marijine družbe in prijatelji marijanske organizacije so prisrčno vabljeni, da se udeležijo proslave tega pomenljivega jubileja.

Orlovski nastop pri Mali Nedelji. Na angeljsko nedeljo dne 2. septembra t. l. priredi Ljutomersko orlovsko okrožje javen nastop pri Mali Nedelji, ki obhaja ravno to nedeljo tudi cerkveno žegnanje. Slavnost se začne predpoldne ob 9. uri z procesijo, pridigo in slovesno sv. mašo na prostem. Popoldan, po večernicah pa bo javna telovadba naših Orlov. Prijatelji katoliške mladine, udeležite se te prireditve.

Prireditev Dekliške zveze pri Sv. Jerneju v Ločah. Določila svoja prireditva prihodno nedeljo, dne 2. sep-

javno telovadbo. Vsi prijatelji Orlov iskreno pozdravljeni. Posebno vabimo sosedne odseke in društva, da se naše prireditve v večjem številu udeležijo. Bog živi.

Mladinski tabor pri Veliki Nedelji. Na praznik Marijin se je vršil pri nas lep mladinski tabor, katerega so se udeležile naše mladinske organizacije (Marijine družbe, Mladeniške in Dekliške zveze, Orli in Orlice) iz cele naše dekanije. Po slovesni sv. maši in lepi pridigi veleč. gospoda Horvat se je vršilo zunaj cerkve zborovanje (pod predsedstvom g. Zemljič), na katerem so govorili le priprosti fantje in dekleta, člani in članice dekanjskih organizacij. Slišali smo marsikaj lepega in zanimivega: o potrebi dela v javnosti, o časopisju in petju. S tako vztrajno, delavno in izobraženo mladino človek pač mora imeti veselje. Takih mladinskih taborov si želimo v bodoče več. Bog živi!

Orlovski nastop v Šentjurju ob juž. žel., ki ga je priredilo dne 12. avgusta celjsko orlovsko okrožje, je krasno uspel. K uspehu je mnogo pripomogla požrtvovalnost domačinov, ki so šli v vsakem oziru pripravljalnemu odboru na roko. Zlasti gre hvala gospem in gospodičnam, ki so pomagale na dan prireditve v šotarih, vrlim Marijinim družbenicam, ki so pletle venice, ter delavnim in pridnim Orlicam iz St. Jurja.

Tedenske novice.

Kralj Aleksander v Mariboru. Za današnji dan je bil napovedan obisk kralja Aleksandra na industrijsko-obrtni izložbi v Mariboru. Maribor se je odel v praznično obleko. Do malega vse hiše so bile v zastavah. Vse se je pripravljalo, da častno pozdravi vladarja. Kraljev avto je privozil na lice mesta nekaj minut po 2. uri popoldne. Pred vhomom je čakala v obširnem špaltrju ogromna množica ljudstva. Pred vhomom v razstavo je pričakoval kralja župan Viktor Grčar in zastopniki oblasti. Župan je kralja pozdravil v daljšem nagovoru. Kralj se je prijazno zahvalil za pozdrav in je želel spoznati člane obč. zastopa in zastopnike oblasti. Govoril je z županom, nato pa s člani obč. zastopa Lorberjem, Veronekom in narodnim poslancem Žebotom. Pri vhomu je pozdravil kralja predsednik razstavnega odbora g. Križnič. Nato se je kralj v spremstvu članov razstavnega odbora, zastopnikov častništva, okraj. glavarja Lajnsiča, nam. velikega župana dr. Pfeiferja, poslanca Žebota in drugih zastopnikov ogledal celo razstavo. Na dvorišču Götzove pivovarne se je dal kralj s spremstvom po fotografu «Makartu» slikati. Razstavo je kralj podrobno razkazoval g. Džamonja. Povdariti moramo, da se je kralj posebno zanimal za izložbe domačinov-Slovencev. Z našim umetnikom-kiparjem g. Ivanom Sojčem, g. profesorjem Grajcem in zastopnikom «Kristala» g. Stucinom se je delj časa razgovarjal. Izražal je svoje veselje, da je slovenska obrt, industrija in umetnost tako vzorno napredovala v zadnjih letih. Razgledovanje razstave je trajalo nad 2 uri. Nato je kralj odšel v razstavno kavarno na okrepčilo. Nekaj minut po 5. uri se je z avtomobilom odpeljal čez Celje—Ljubljano na Bled. Kralja je spremljal princ Arzen in pobočnik kapetan vitez Pogačnik. Ljudstvo je kralja tudi pri odhodu viharo pozdravljalo. Kralj si je vzel za spomin iz Maribora nekatere spomine iz razstave. Aleksander je bil tokrat drugič v Mariboru.

Mariborske novice. Obrtna razstava v Mariboru je zaključena. Liberalci pravijo, da je bila dobro obiskana, a mi smo mnenja, da bo zopet velika zguba. Razstavo je obiskal tudi kralj in sicer v torek. Za kraljev obisk so Mariborčani razobesili zastave. V Mariboru pa je odprt že nekaj dni tudi veliki cirkus, kakor ga še ni videl Maribor pod Jugoslavijo. Obiskovalci zelo hvalijo prireditve v cirkusu, ki ima veliko konj in zverine vseh vrst. Cirkus je pri vsaki prireditvi nabito poln nemških in slovenskih radovednežev. Te dni so zaprli na Pobrežju pri Mariboru tamošnjega grobokopa in njegovo ženo. Grobokop je bil nameščen na mestnem pokopališču in je obdolžen, da je slačil mrlice v jamah ter grobnicah in to obleko in razne dragocenosti potem rabil za se, pa to robo tudi prodajal. O ravnokar omenjeni oskrumbi mrlicev se govori vse mogoče po mestu in ljudje so zelo ogorčeni. Kako se bo cela zadeva razvzvala pred sodiščem, še bomo poročali. Okrožno sodišče je razpisalo razpravo radi napada na Cirilovo tiskarno, katerega so napravili mariborski orjunci pred dobrimi sedmimi mesci. Razprava se bo vršila dne 14. in 15. septembra in sicer najbrž cela dva dni, ker je 19 obtožencev in bogzna koliko prič zaslišanih in zagovarjal pa bo menda vsacega posameznega orjunca kak demokratiški advokat.

Starši in dijaki, ki stanujete v Mariboru in okolici, pozor! Ker bo v začetku šolskega leta pri nakupovanju šolskih knjig in potrebščin v prodajalni gotovo zopet velik naval, zato uljudno prosimo, da se tisti, ki stanujete v mestu ali v okolici, že pred začetkom šolskega leta nakupijo vse potrebno, da jim ne bo treba po celo uro čakati in se drenjati v trgovini. — Tiskarna sv. Cirila.

Ravnateljstvo zasebnega ženskega učiteljišča šolskih sester v Mariboru sporoča vsem učenkam in gojenkam zavoda, da se naj vrnejo dne 11. septembra. Ponavljalni in sprejemni izpiti so pa že 7. septembra.

Državno moško učiteljišče v Mariboru. Dne 6. septembra se vrši vpisovanje tujih gojencev v II. in III. letnik; v IV. letnik se ne sprejemajo novi gojenci. Dne 7. 9. so ponavljalni in naknadni izpiti, dne 8. je vpisovanje v I. letnik, 11. pa vpisovanje vadničarjev in bivših gojencev. Podrobni podatki na črni deski zavoda.

tuanto zalutžili s srbijanskimi zemljoradniki. Ta zakon med samostojnimi in zemljoradniki pa ni trpel dolge. Samostojni so hoteli za vsako ceno k vladnim jaslom, zemljoradniki pa so vztrajali v opoziciji. Lepega dne so pognali zemljoradniki samostojne iz skupnega kluba in samostojni so stopili takoj v vlado. Začel se je na to med samostojnimi in zemljoradniki zelo oster boj in zemljoradniki so očitali samostojnim koritarjem vse mogoče unazanosti, katere so samostojne izdajice vtaknile mirno v žep. Pri zadnjih volitvah so dobili samostojni take po svoji izdajalski grbi, da so si oteli komaj enega poslanca — Pucelja, ki je dosedaj sameval po Beogradu in nikdo ga ni hotel sprejeti v svoj klub. Zadnje dni avgusta je imela srbska zemljoradniška stranka zopet svoj kongres v Čurugi blizu Novega Sada. Na ta kongres so se vrinili samostojni in preprosil zemljoradnike, da bodo ti sprejeli upokojenega g. Pucelja v svoj klub, da se ne bo klatil okrog po parlamentu kot takozvani politični divjak. Ostanek slovenskih samostojnih bo sprejel program srbske zemljoradniške stranke in poslanec Pucelj bo vstopil v klub zemljoradnikov. Slovenski samostojneži bodo poslali v glavni odbor srbske zemljoradniške stranke svoje zastopnike ali delegate. Od Slovencev so se najprej posrbili liberalci, se združili s srbijanskimi demokrati, sprejeli njihov program in so še danes po srbijansko zagrizeni centralisti. Kar so storili očetje samostojnih, iste korake so ubrali za očetje tudi njihovi sinovi slabostojni. Od sedaj nimamo več na Slovenskem slovenske Samostojne, ampak srbsko zemljoradniško stranko. Treba pa tudi pibiti, da so zemljoradniki zagrizeni centralisti in so pomagali vsaki vlad, ako je šlo za kak udarec proti Slovincem in Hrvatom. S tem, da so se samostojni zopet oženili s Srbijanci, so na novo potrdili, da so za vse zlo, katero razliva po naši državi in ki izvira iz nesrečnega centralizma. Ako in mesar Pucelj so torej postali srbijanski zemljoradnik. Častitamo, Slovenski kmet si bo dobro zapomnil, da samostojni niso samo izdali Slovenije, ampak so se tudi politično popolnoma posrbili.

Ob lepem vremenu se je v nedeljo, dne 19. t. m. na posestvu gornjega Namestnika na Vurmatu župnija Sv. Duh na Ostrem vrhu blagoslovil nov križ. Verno ljudstvo rado poseča take slavnosti ter daje duška svojem naravnemu veselju. Tako se je tudi tukaj zbrala lepa množica sosedov, sorodnikov in prijateljev. S križem si je postavila vzgledna Namestnikova družina lep spomin in znak svoje vernosti. Pri pogostitvi se je nabralo za Dijsko večerjo v Mariboru 140 D. Postavitve znamenja neskončno usmiljenemu in dobrotljivemu Bogu je rodila v dobrih srcih usmiljenje in dobrotljivost devnih dijakov.

Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Vpisovanje se vrši še 11. septembra od 9.—12. ure. Dne 12. septembra je sv. maša in 13. prvi šolski dan. Pripomni se, da se po zaključenem vpisovanju ne bo sprejelo nikogar več. — Ravnateljstvo.

Grozna nesreča pri Slov. Bistrici. Dne 26. t. m. se je zgodila pri gostilničarju Ferdinandu Verniku v Kovačji vasi pri Slov. Bistrici grozna nesreča, pri kateri je bil samo slučaj, da ni bilo smrtnih žrtev. Domači igralci iz Smartna na Pohorju so namreč prirediteli pri gostilničarju Verniku igro «Veriga». Prostor za gledalce je bil samo začasno napravljen iz lesa na podaljšani verandi, tik gostilne. Ko se je predstava končala, so se gledalci s hruščem dvignili, hoteli oditi iz verande v gostilniške prostore. V tem trenutku pa so se strli stebri, ki so podpirali s ceste oder za gledalce. Z groznim treščem se je oder podrli in gledalci so padli z odroma vred kake 4 metre globoko na cesto med tamkaj ležeče trame in deske. Pri padcu si je strla 34 let stara Josipina Šober iz Ptuja, ki je prišla na obisk k trgovcu Mačku, obe nogi. Nogo si je zlomila tudi Marija Košec od Sv. Jožefa pri Slov. Bistrici. Več ali manj poskodovanih je okrog 40 oseb. Nesreče je krivo to, da so vporabili za podporo odra trhle stebre, ki niso mogli vzdržati takega pritiska ter so se zlomili in povzročili tako hudo nesrečo.

Cerkvena slovesnost na Remšniku. Kmalu ni bilo pri popoldanski službi božji pri Sv. Juriju na Remšniku toliko ljudi, kakor preteklo nedeljo, dne 26. avgusta. Po večernicah je dobil remšniški stolp, katerega streha se od 8. avgusta sem po kleparskem mojstru iz Mute g. J. Gričniku popravlja, zopet svoje pozlačeno jabelko in križ. Po primernem nagovoru na številne navzoče sta bila jabelka in križ blagoslovljena in kmalu na zgornjem odru zvonika. Preden pa sta oba predmeta bila na svojem mestu in strelodovna žica med križem in jabelkom pritrjena, je še trajalo vratolomno delo na višini okoli tri četrti ure, ko sta mojster Gričnik in njegov prvi pomagač Mirko, ki je še posebno s svojo nevstrašenostjo in drznostjo gledalcem živce pretresel, svoje delo srečno in brez vsake nezgode končala. In ta prizor, katerega so imeli Remšničani pri svoji cerkvi zadnjikrat pred 59 letmi (leta 1864), je privedel obilno občinstva v cerkev na pozorišče. — Drugi dan sta padla zgornja dva odra in dne 10. septembra bode pokrivanje stolpove strehe končano in Remšničani bodo s ponosom gledali na svoj po konkurenčnem odboru novo kriti zvonik.

Novice od Sv. Antona v Slov. gor. Nesreča s smrtnim izidom. Štirje vozniki iz Čagone so peljali na Rokovo iz Ptuja strešno opeko. Po urbanskem bregu navzdol eden ni hotel zavirati. Njegova vprega se zaleti v prednji voz; povozi voznika Antona Peklar, uglednega kmeta in še eno žensko. Peklar je že izdihnil na svojem domu; poškodbe žene niso smrtne. Nepreviden voznik se bo moral zagovarjati pred sodiščem. — Za nedeljo dne 2. septembra pripravlja bralno društvo pri Sv. Antonu